

Ons kenmerk
G.19.03616

G.19.03616

Voorstel van college danwel burgemeester aan gemeenteraad

Raadsnummer:	PD/058	Datum collegebehandeling:	17 december 2019
Steller:	V.C.M. van Laar	Portefeuillehouder:	Burgemeester Nicole Ramaekers-Rutjens
Behandeling in sprekersplein:		Behandeling in raad:	19 februari 2020

Onderwerp	Subsidieaanvraag radioantenne Omroep Krijtland en Omroep Maas en Mergelland
------------------	---

Advies sprekersplein

1. Samenvatting

Per 1 januari fuseert Omroep Krijtland met Omroep Maas en Mergelland. Om de radio-uitzendingen van de nieuwe Omroep 3Heuvelland ook in de gemeenten Vaals en Gulpen-Wittem te kunnen beluisteren is een radioantenne op de zendmast in Eyserheide nodig. Omroep Krijtland vraagt hiervoor een subsidie van € 26.000,- die evenredig verdeeld wordt over de gemeenten Vaals en Gulpen-Wittem. Van de gemeente Gulpen-Wittem wordt dus een subsidie gevraagd van € 13.000,-.

2. Situatie / Aanleiding / Probleem

Aanleiding

Per 1 januari 2020 fuseren Omroep Krijtland (lokale omroep van Vaals, Gulpen-Wittern) en Omroep Maas en Mergelland (lokale omroep van Eijsden-Margraten) tot de gezamenlijke Omroep 3Heuvelland voor de gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern en Vaals. Uw raad heeft hiervoor op 9 mei 2019, evenals de raden van Eijsden-Margraten en Vaals, een positief advies afgegeven richting het Commissariaat voor de Media.

Het verzorgingsgebied van de nieuwe omroep bestrijkt alle drie de gemeenten met als gevolg dat vanaf 1 januari 2020 zowel televisie als radio in dit gebied te ontvangen moeten zijn. Voor televisie is het bereik in alle drie de gemeenten op orde, maar in de gemeenten Vaals en Gulpen-Wittern ontbreekt momenteel nog een FM-zender om het bereik voor wat betreft radio te realiseren.

Toelichting

De nieuwe omroep krijgt als verzorgingsgebied een gebied dat diversiteit kent, maar ook een belangrijke mate van gezamenlijke identiteit. Te denken valt aan de liefde voor het gebied, sociale cohesie in de kernen en een grote interesse voor cultuur en tradities. De omroep wenst aan te sluiten op de informatiebehoeften van dat gebied, haar identiteit en haar inwoners. Om dat te bereiken zal er een flinke vernieuwingsslag moeten plaatsvinden, meer kwaliteit en aantrekkelijkheid in haar aanbod, zowel op radio als op televisie, maar ook vernieuwend via social media. Een aanbod dat gericht zal zijn op de maatschappelijke behoeften van de inwoners van dit gebied. Meer aandacht voor lokale/streekgebonden activiteiten op het gebied van sport, cultuur, evenementen, politiek etc. Draagvlak en participatie zijn daarbij doelen van de informatievoorziening. Kortom, met de nieuwe omroep beogen Omroep Krijtland en Omroep Maas en Mergelland door krachtenbundeling te komen tot een hoger kwaliteitsniveau. Om dat te bereiken is een aantal investeringen essentieel. Niet alleen in mensen en opleidingen, maar ook in apparatuur. Om de incidentele kosten die gemoeid zijn met de fusie te dekken en de nieuwe omroep op weg te helpen is in mei 2019 door alle drie de gemeenten een eenmalige startsubsidie van € 5.000,- per gemeente toegekend.

Bereik van radiozender

Momenteel maakt Omroep Krijtland enkel televisie-uitzendingen. Omroep Maas en Mergelland produceert zowel televisie- als radio-uitzendingen. Na de fusie per 1 januari 2020 heeft de nieuwe omroep zowel televisie- als radio-uitzendingen. De gemeente Eijsden-Margraten heeft in 2015 geïnvesteerd in een radioantenne voor Omroep Maas en Mergelland. De radio-uitzendingen van Omroep Maas en Mergelland zijn daardoor in de gemeente Eijsden-Margraten al via de ether te beluisteren. In de gemeenten Vaals en Gulpen-Wittern ontbreekt momenteel echter een FM-zender om dit wat betreft radio te realiseren.

Meerwaarde antenne

De antenne is nodig om de uitzendingen op de radio te kunnen ontvangen op wekkers, in verzorgingstehuizen, sportkantines en op werkplekken. Daarnaast is de ontvangst van de programma's via de ether van belang voor acquisitie. Vanzelfsprekend betekent dat hoe groter het bereik van een zender is, hoe interessanter het is om op deze zender te adverteren. Voor Omroep 3Heuvelland is de antenne dus van belang om inkomsten te genereren. Daarnaast biedt het de gelegenheid om live-radio te maken in het verzorgingsgebied. Zonder deze FM-zender kan de omroep haar taak voor wat betreft de radio niet waarmaken in het gehele verzorgingsgebied. Om de antenne te kunnen realiseren, is een aanvullende investering nodig.

Geschiede locatie

Omroep Krijtland heeft een externe adviseur ingeschakeld om te onderzoeken waar een radioantenne het best geplaatst kan worden om de radio-uitzendingen van Omroep 3Heuvelland in een zo groot mogelijk deel van de gemeenten Vaals en Gulpen-Wittem in de ether te krijgen. Daarbij is naar een aantal locaties gekeken (onder andere de Vaalserberg). Het bedrijf Dutch Telecom Broadcast Support uit Wageningen heeft een rapport opgesteld van de zogenaamde drivetest die zij verricht heeft op 28 oktober 2017 vanaf de zendtoren in Eyserheide (in Gulpen-Wittem). Uit metingen is gebleken dat het plaatsen van een antenne op de (bestaande) zendmast in Eyserheide de beste investering blijkt. Uit dit onderzoek blijkt dat vanaf deze mast een dekkinggraad van 80-85% in de gemeenten Vaals en Gulpen-Wittem mogelijk is. Dat blijkt een uitstekende score voor dit geaccidenteerd terrein. Andere technieken zijn onderzocht maar blijken niet toereikend te zijn.

FM-zender of DAB-zender

Het plaatsen van een antenne voor Digital Audio Broadcasting (DAB+) is momenteel geen optie voor de omroepen. Een grote meerderheid van de luisteraars van 3Heuvelland beschikt momenteel niet over een DAB zender. Wel beschikken de luisteraars over een transistor radio of een FM-zender in de autoradio. De FM zender zal overigens niet vervangen worden. Deze is zeker nog 10 tot 15 jaar actief.

Stichting NLPO is al geruime tijd in gesprek over de realisatie van DAB+ in het lokale domein en dat leidde vorig jaar tot een overeenstemming met het Agentschap Telecom (AT) en het ministerie van Economische Zaken & Klimaat (EZK). De afspraak was dat er in 2018 zou worden begonnen met het uitwerken van een definitief frequentieplan DAB+ voor de lokale omroep in laag 6. Met dat resultaat leken de lokale omroepen concrete stappen te kunnen zetten, maar mede door de instelling van de Taskforce DAB+ werd het initiatief uiteindelijk stopgezet en op de lange baan geschoven. Resultaat hiervan is dat vertegenwoordigers van Omroep Krijtland en Omroep Maas en Mergelland onlangs op het Media Park in Hilversum te horen hebben gekregen dat lokale omroepen in Zuid-Limburg pas in 2022 gebruik kunnen maken van Digital Audio Broadcasting.

Voor de omroepen is het geen optie om te wachten tot 2022. Er is voor lokale omroepen nog veel onzekerheid over de mogelijkheid om tegen die tijd via DAB+ uit te zenden. Nu niet investeren betekent dat er tot minimaal 2022 geen radio-uitzendingen van Omroep 3Heuvelland via de ether te beluisteren zullen zijn in de gemeenten Vaals en Gulpen-Wittem. Daarbij komt dat op dat moment alsnog kosten gemaakt moeten worden voor het plaatsen van een antenne in de zendmast in Eyserheide. De kosten voor het leggen van kabels moeten hoe dan ook gemaakt worden, ongeacht het een FM-zender of een DAB-zender betreft. Om t.z.t. over te schakelen van FM op DAB hoeft enkel de zender vervangen worden.

Daarnaast betekent de opkomst van DAB-radio niet dat de FM-frequentie in de tussentijd verdwijnt. Onder andere voor auto's zijn FM-frequenties van belang voor het ontvangen van radio. Weliswaar worden sinds enkele jaren veel nieuwe auto's uitgerust met DAB+ radio, maar alle auto's van voor die tijd hebben een FM-ontvanger. Een FM-zender in Eyserheide heeft daarom de sterke voorkeur van de omroep.

Kosten FM-zender

Uit een offerte die Stichting Omroep Krijtland heeft opgevraagd bij Dutch Telecom Broadcast Support blijkt dat een dergelijke radioantenne € 27.000 (incl. btw) kost. Een investering die zwaar drukt op de begroting van de stichting. Om de antenne te kunnen realiseren, vragen Omroep Krijtland en Omroep Maas en Mergelland € 26.000,- subsidie voor het plaatsen van de antenne. Gezien het feit dat gemeente Eijsden-Margraten in het verleden al heeft geïnvesteerd in een antenne voor de optimalisatie van het radiobereik in hun gemeente, wordt deze subsidieaanvraag gedeeld over de gemeenten Vaals en Gulpen-Wittern. Van beide gemeenten wordt een subsidie van €13.000,- gevraagd.

Kanttekeningen

De lokale omroep geeft aan een professionaliseringsslag te willen maken. Door middel van fusering wordt een stap in die richting gezet: kennis en krachten worden gebundeld. Het maken van een daadwerkelijke professionaliseringsslag waarbij zichtbaar de kwaliteit van beeld en geluid verbetert, vergt uiteraard meer dan alleen een investering in de antenne.

Niet alleen de apparatuur en het bereik moeten in orde zijn, maar óók het kennisniveau, de competenties en vaardigheden van de lokale omroep en de vele vrijwilligers die actief zijn voor de lokale omroep. Een groot deel van de activiteiten van de lokale omroep wordt door de vrijwilligers uitgevoerd. Het investeren in kennis, competenties en vaardigheden is nodig voor het professionaliseren van het huidige aanbod van de omroep. De lokale omroep werkt momenteel een plan van aanpak uit dat inzicht moet bieden in de wijze waarop ze deze kwaliteitsslag willen gaan maken.

De binding die de omroep heeft met het lokale nieuws is en blijft te alle tijden heel belangrijk. Weten wat er speelt op dorpsniveau is van essentieel belang. Korte lijnen tussen de communicatieadviseurs van de gemeenten en de omroep kunnen daarbij helpen. Daartoe wordt een gezamenlijk periodiek overleg met de lokale omroep en de afdelingen communicatie ingericht. Het monitoren van tevredenheid van de luisteraars en kwaliteit van de programma's staat als onderwerp op de agenda tijdens deze overleggen. Voor de gemeenten is dit monitoren een randvoorwaarde.

3. Relatie met bestaand beleid De gemeenteraden van Gulpen-Wittern, Vaals en Eijsden-Margraten hebben in mei 2019 een gezamenlijk positief advies afgegeven richting het commissariaat van de media ten aanzien van de fusie van de lokale omroepen Omroep Krijtland en RTV Maas en Mergelland. Eveneens hebben alle drie de gemeenten een startsubsidie beschikbaar gesteld à € 5.000,- per gemeente.

4. Gewenst beleid, Beoogd effect en mogelijke opties

Een lokale omroep met een professionele uitstraling die een compleet aanbod van radio en televisie kan leveren voor het gehele verzorgingsgebied.

5. Samenwerking / Strategische visie:

Randvoorwaarde voor het verlenen van de subsidie is dat ook de gemeente Vaals hiermee instemt.

6. Aanbestedingen

Niet van toepassing.

7. Financiën (Kosten, Baten en Dekking)

Uit een offerte die Stichting Omroep Krijtland heeft opgevraagd bij Dutch Telecom Broadcast Support blijkt dat een dergelijke radioantenne € 27.000 (incl. btw) kost. Een investering die zwaar drukt op de begroting van de stichting. Om de antenne te kunnen realiseren, vragen Omroep Krijtland en Omroep Maas en Mergelland € 26.000,- subsidie voor het plaatsen van de antenne. Gezien het feit dat gemeente Eijsden-Margraten in het verleden al heeft geïnvesteerd in een antenne voor de optimalisatie van het radiobereik in hun gemeente, wordt deze subsidieaanvraag gedeeld over de gemeenten Vaals en Gulpen-Wittem. Van beide gemeenten wordt een subsidie van €13.000,- gevraagd.

Gelet op het gegeven dat deze investering als een soort 'achterstallig onderhoud' gezien kan worden vanuit Omroep Krijtland, gezien het gegeven dat de gemeente Eijsden-Margraten reeds eerder t.o.v. Omroep Maas & Mergelland heeft bijgedragen aan de noodzakelijke technologische ontwikkeling, stellen we voor de gevraagde bijdrage van € 13.000 als een eenmalige investering in 1x ten laste van de exploitatie te brengen (ten laste van het begrotingssaldo 2019).

Indien de omroep de investering zou activeren (en over meerdere jaren afschrijven) zou dat leiden tot hogere jaarlijkse lasten in de exploitatie, waaraan alle 3 de gemeenten bijdragen. Alsdan moeten er steeds verrekeningen in de bijdragen van de 3 plaatsvinden. Om dit zoveel mogelijk zuiver te houden kiezen we er derhalve voor om de bijdrage eenmalig volledig ten laste van het resultaat 2019 te brengen.

8. Bevoegdheid

Niet van toepassing.

9. Communicatie

Na besluitvorming in de gemeenteraad wordt de omroep schriftelijk over het besluit geïnformeerd.

10. Argumenten, Afweging en advies Omroep Krijtland en Omroep Maas en Mergelland hebben gezamenlijk de weg van fusie ingezet met het doel vanuit een financieel gezonde positie met hun programmering meer aan te kunnen sluiten bij de lokale behoeften van de drie gemeenten en meer kwaliteit te kunnen bieden. Dit is in lijn met het verzoek van de NLPO ten aanzien van de vorming van lokale streekomroepen. Intentie is om te komen tot een evenwichtig en kwalitatieve toevoeging aan het televisie- en radiolandschap. Een radiozender die het gehele verzorgingsgebied kan bereiken is hier onderdeel van. De omroep heeft immers een belangrijke rol in het brengen van lokaal nieuws bij onze inwoners. De Lijn-50 gemeenten hebben eerder een positief advies uitgesproken over de aanwijzing van de nieuwe omroep als lokale omroep voor de drie gemeenten. Het toekennen van de startsubsidie door de drie gemeenten heeft de fusie kracht bijgezet.

Kortom, de radioantenne is van belang voor de doorontwikkeling van onze lokale omroep en speelt een rol in:

- a. De beoogde kwaliteitsslag. Met name in de positionering van Omroep 3Heuvelland als lokale omroep die in het gehele verzorgingsgebied te ontvangen is.
- b. De omroep als informatiebron voor ontwikkelingen in de Lijn-50 gemeenten. Zowel wat betreft cultuur, politiek, gemeenschapsactiviteiten, evenementen en burgerparticipatie, in de breedste zin van het woord en is daarmee een versterking van het huidige radioaanbod.
- c. De acquisitie (en daarmee de financiële onafhankelijkheid) van de omroep. Hoe groter het bereik, hoe interessanter voor adverteerders.
- d. De activiteiten van Omroep 3Heuvelland kunnen het 'bindingsgevoel' tussen de inwoners van de gemeenten versterken en een stimulans zijn voor de burgerparticipatie in het uitzendgebied.

11. Draagvlak

Er is overleg geweest met Omroep Krijtland en Omroep Maas en Mergelland.

12. Risicoparagraaf (financieel, juridisch, milieu)

Als er geen zender voor het radiobereik wordt geplaatst, zal de radio van de lokale omroep niet naar behoren in Gulpen-Wittem en Vaals te beluisteren zijn en kan de lokale omroep niet optimaal haar taken uitvoeren.

13. Vervolprocedure / voortgang / aanpak / realisatie

Omroep Krijtland wil de radioantenne bij voorkeur zo snel mogelijk werkend hebben zodat zij vanaf 1 januari 2020 in alle drie de gemeenten voldoende dekkingsgraad hebben. Zodra het subsidiebedrag door de gemeenten Vaals en Gulpen-Wittem is toegekend zullen zij overgaan tot het laten plaatsen van de antenne.

14. Evaluatie

De lokale omroep en de gemeente onderhouden contact over het optimaliseren van het (radio)bereik en de ontwikkelingen ten aanzien van de beoogde kwaliteitsslag. Er wordt met de lokale omroep een gezamenlijk periodiek overleg met de afdelingen communicatie van de gemeenten Gulpen-Wittem, Vaals en Eijsden-Margraten ingericht.

15. Voorstel / Besluit

Een subsidie van € 13.000,- te verlenen aan Omroep Krijtland en Omroep Maas en Mergelland voor het plaatsen van een radioantenne in Eyserheide, met als randvoorwaarde dat ook de gemeente Vaals hiermee instemt.

Bijlagen

Niet van toepassing.

Achterliggende documenten